

Musiikkiopintojen
keskeiset
tavoitteet

Harmonikka

Perusopinnot

- Itä-Helsingin musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaan opinnot jakautuvat kuuteen tasoon: perusopinnot tasot 1-4 ja syventävät opinnot tasot 5-6.
- Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Oppilaan opintopolku voi eriytyä jo perusopintojen aikana, kun valitaan musiikin hahmotusaineiden opintoja.
- Jos opinnot eivät jatku syventävissä opinnoissa oppilaalle riittää kaksi lukukauden mittaista hahmotusaineiden kurssia.
- Jos opinnot jatkuvat syventäviin opintoihin hänellä on oltava vähintään neljä lukukauden mittaista kurssia.

Perusopintojen arviointi ja suoritustavat

- Osallistuminen opetukseen ja esiintyminen vuosittain.
- Tasolta toiselle siirryttäessä arvioitu esiintyminen.
- Suullinen palaute tasoilla 1–3 ja tasolla 4 oppilas saa kirjallisen palautteen perusopintojen todistuksen yhteydessä. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota opiskelijan vahvuuksiin ja kehittymistarpeisiin myöhempiä opintoja/kursseja ajatellen.
- Arviointi perustuu OPSissa esitettyyn hyvän osaamisen kriteeristöön.

Näytöt, Arviointiryhmän kokoonpano

T1–3

- Oma opettaja ja yksi muu opettaja (arvioija voi olla myös säestäjä)

T4

- Oma opettaja ja kaksi muuta opettajaa (yksi arvioija voi olla myös säestäjä)

Harmonikka on monipuolinen soitin, jolla soitetaan kaikenlaista musiikkia. Harmonikka kuuluu harmoniasoittimiin, koska sillä voi soittaa sekä melodioita sekä säestyssointuja.

Opinnoissa käytetään melodiabassoharmonikkaa. Sopiva soitin hankitaan soittoharrastuksen alkaessa; soittimen hankinnassa ja valinnassa kannattaakin aina kysyä oman opettajan neuvoa. Soittimen koko seuraa lapsen kasvua.

Soittoharrastus aloitetaan yleensä n. 6-8 vuotiaana, mutta kaikenikäiset aloittajat ovat tervetulleita. Pienen oppilaan vanhemman/huoltajan läsnäolo soittotunneilla on alussa tarpeen mahdollisuuksien mukaan, ainakin silloin tällöin. Vanhemman/huoltajan tärkeä rooli heti opintojen alusta lähtien on soittoharrastuksen tukeminen esimerkiksi kannustamalla ja innostamalla harjoitteluun kotona. Vanhemman ei tarvitse osata ohjata kotiharjoittelua tai toimia opettajana, ainoastaan osoittaa kiinnostusta lapsen harrastusta kohtaan ja tarvittaessa selittää soittoläksyjen tarkoitus ja tärkeys.

Musiikin hahmottaminen, sisältäen mm. nuottien lukemisen ja kirjoittamisen, on alusta asti osa soitonopiskelua. Näiden rinnalla kehitetään kuulonvaraista soittoa ja improvisaatiota.

Harmonikalla voi soittaa luontevasti eri tyylistä ohjelmistoa. Alussa soitetaan tuttuja lastenlauluja, kansansävelmiä ja pieniä sävellyksiä. Iän ja taitojen karttuessa ohjelmisto laajenee. Soolosoittamisen lisäksi opintoihin kuuluu yhteismusisointia. Ryhmässä toimimista harjoitellaan pienryhmissä soittoharrastuksen alusta asti.

Perusopintojen sisältökuvaus

Opinnoissa eri musiikin lajien painotus voi vaihdella riippuen oppilaan mieltymyksistä ja tavoitteista. Päämääräänä on rakentaa monipuolinen musiikkisuhde, joka kantaa koko elämän ajan.

Musiikin hahmottaminen, sisältäen mm. nuottien lukemisen ja kirjoittamisen, on alusta asti osa soitonopiskelua. Näiden rinnalla kehitetään myös kuulonvaraista soittoa sekä omien musiikillisten ideoiden esilletuontia.

Tutustumme myös laulujen säestämiseen ja kevyen musiikin perusteisiin.

Taso 1

Tasolla 1 opinnot muodostuvat yksilösoittotunnista ja ryhmätunnista, johon MUHA (musiikin hahmotus) on integroitu. Tasolla 1 opinnot voivat alkaa soitinvalmennusryhmässä.

Valinnaisina opintoina instrumenttikohtaisten pajaviikkojen tarjonta, kuoro, mahdolliset projektit.

TASO 1 Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–4 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Oppilas oppii harjoittelun rakenteita ja kotona työskentelyn hyviä käytäntöjä.
- Oppilas tietää hyvän soittoasennon: käden asento, ryhti ja tuolin korkeus.
- Oppilas tutustuu musiikin hahmottamiseen ja musiikin kuunteluun; perussyke, helppo nuottiteksti ja yksinkertaiset musiikilliset rakenteet tulevat tutuksi.
- Oppilas tutustuu säveltämiseen ja improvisointiin mm. oppimalla nuottien kirjoituksen perusteita ja tuottamaan musiikkia oman kekseliäisyytensä avulla
- Oppilas oppii tunnistamaan musiikin herättämiä tuntemuksia ja ajatuksia sekä tutustuu esiintymiseen turvallisessa ympäristössä

Taitonäyte

Esitetään yksi kappale

Taso 2

Tasolla 2 opinnot rakentuvat yksilösoittotunnista ja ryhmätunnista. Opinnot voivat eriytyä soitinkohtaisesti: opintoihin voi tulla mukaan orkesteria ja erillisiä musiikin hahmotusaineiden tunteja tai opinnot jatkuvat samaan tapaan kuin tasolla 1.

Valinnaisina opintoina instrumenttikohtaisten pajaviikkojen tarjonta, kuoro, mahdolliset projektit.

Taso 2: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–3 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Oppilas ymmärtää harjoittelun merkityksen taidon rakentumisessa
- Oppilas pyrkii löytämään itselleen luonnollisen soittoasennon
- Oppilas kehittää musiikin hahmottamisen ja musiikin kuuntelun taitojaan ja kykenee soveltamaan oppimiaan asioita omaan soittimeensa
- Oppilas kehittää kuulonvaraista soittotaitoaan ja kokeilee omia musiikillisia ideoitaan
- Oppilas harjoittelee esiintymistilanteita sekä solistisesti että ryhmän jäsenenä

Taitonäyte

- Esitetään kaksi kappaletta

Taso 3

Tasolla 3 pääinstrumentin lisäksi oppilaan opintopolkuun kuuluvat erilliset MUHA-opinnot sekä orkesterisoittajilla orkesteri. Harmoniasoittimien yhteissoitto toteutetaan periodimuodossa.

Valinnaisina opintoina musiikin hahmotusaineiden valikosta tasojen 3 ja 4 kurssit, kuoro ja mahdolliset projektit.

Taso 3: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–3 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Oppilas osaa harjoitella säännöllisesti, monipuolisesti ja itsenäisesti
- Oppilas saa lisää valmiuksia teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- Oppilas osaa kuunnella omaa soittoaan sekä kehittää edelleen kuulonvaraista soittotaitoaan
- Musiikin herättämät tuntemukset ja ajatukset ohjaavat harrastuksen suuntaamista ja toimivat motivaation lähteenä
- Oppilas harjoittelee esiintymistilanteita sekä solistisesti että ryhmän jäsenenä

Taitonäyte

- Esitetään kolme kappaletta

Taso 4

Taso 4 päättää perusopinnot. Tason 4 taitotaso pyrkii rakentamaan palkitsevan ja omaehtoisen musiikin harrastamisen pohjaa, joka tukee musiikillisen kokonaisuuden hahmottamista (rakenteet, tyylit, musiikin historia ja niiden yhteys esitettäviin/ kuunneltaviin teoksiin)

Hyvän osaamisen kriteeristö: koko oppilaitoksen OPS

Tämän jälkeen musisointitaitoja syvennetään tasoilla 5 ja 6.

Taso 4: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–4 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Oppilas osaa ylläpitää omaa soittotaitoaan itsenäisesti.
- Soittotekniikan rakentumiselle ominaiset harjoitukset ovat osa oppilaan säännöllistä työskentelyä.
- Oppilas osaa käyttää ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä.
- Oppilas kehittää ja kokeilee omia musiikillisia ideoitaan, esimerkiksi säveltäen, sovittaen, soveltaen.
- Oppilas osaa ilmaista musiikin tunnelmia persoonallisesti.
- Oppilas on saanut lisää esiintymisvarmuutta ja yhteissoittokokemuksia.
- Harrastusta suunnataan siten, että siitä muodostuu oppilaalle itselleen merkityksellistä.

Taitonäyte

- Esitetään neljä kappaletta

Syventävät
opinnot

Syventävät opinnot

Tasolla 5

Oppilaan omien tavoitteiden asettaminen;

Pohditaan omaa ajankäyttöä ja tavoitteita ennen kuin varsinaiset opinnot aloitetaan.

oppilas suunnittelee yhdessä opettajiensa kanssa opintojensa tavoitteet ja luo kurssisuunnitelman tasoille 5 ja 6.

Tasolla 6

Toteutetaan päättötyö ja arvioidaan tavoitteiden toteutumista. Itsearviointi on oleellinen osa prosessia.

Lisäksi opettajatiimi arvioi tavoitteiden toteutumista.

Musiikin laajan oppimäärän opinnot päättyvät tason 6 jälkeen päättötodistuksen saamiseen.

Tasot 5 ja 6

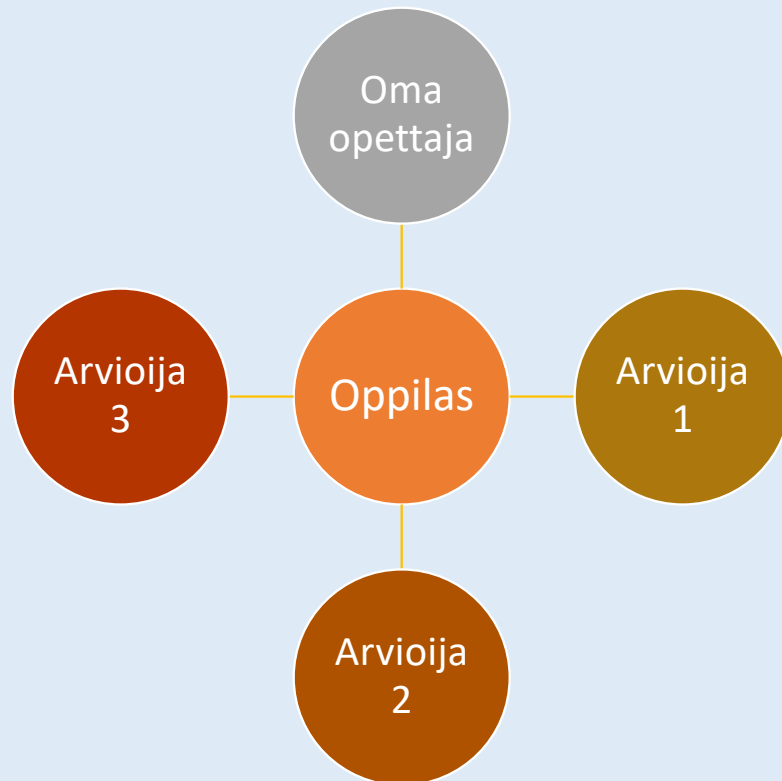
Taso 5

- Opiskellaan pääainetta ja tarpeellinen määrä tukiaineita, yhteissoittoa, projekteja ym.
- Moderatolinjalla pääaineen lisäksi opiskellaan vähintään kaksi musiikin hahmotuksen kurssia
- Accelerandolinjalla opiskellaan pääaineen lisäksi vähintään neljä musiikin hahmotusaineiden kurssia

Taso 6

- Oppilas ja oma opettaja suunnittelevat yhdessä lopputyötä, joka kuvastaa oppilaan omaa musiikillista ja taiteellista kiinnostusta, sekä sen toteutusta
- Kokonaisuus voi olla soiva portfolio, monitaiteellinen esitys, solistinen esiintyminen tai yhdistelmä edellisistä

Arviointi

- Oppilaan itsearviointi
 - Päättötodistusvaiheessa oppilas arvioi omien asettamiensa tavoitteiden toteutumista
- Arviointiryhmä
 - Ryhmä käy oppilaan kanssa vuorovaikutteista keskustelua lopputyön jälkeen tavoitesuunnitelman itsearvioinnin ja lopputyön pohjalta
- Päättötodistukseen tulee sanallinen arvio koko opintopolusta